

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

кафедра анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка

Декан факультету ветеринарної медицини
Протокол № 15 від 15 червня 2023 р.

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Микола ІВАНОВИЧ ПЕВНІХОВСЬКИЙ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри
анатомії, гістології і патоморфології
тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка

Протокол № 15 від 15 червня 2023 р.

Завідувач кафедри
Олег МЕЛЬНИК

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП Ветеринарна медицина
д. вет. н., зав. каф. терапії і клінічної діагностики

Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ ПАТОЛОГІЧНА МОРФОЛОГІЯ, РОЗТИН ТА СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА ”

спеціальність 211 “Ветеринарна медицина” (скорочений термін)

освітня програма “Ветеринарна медицина”

Факультет ветеринарної медицини

Розробник: доцент кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин ім.
акад. В.Г. Касьяненка, к. вет. н. Вікторія Лісова

1. Опис навчальної дисципліни

“Патологічна морфологія, розтин та судова експертиза“

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	магістр
Спеціальність	211 - Ветеринарна медицина
Освітня програма	Ветеринарна медицина
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	240
Кількість кредитів ECTS	8
Кількість змістових модулів	6
Курсовий проект (робота)	Курсова робота
Форма контролю	Залік, екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Рік підготовки (курс)	4
Семестр	7,8
Лекційні заняття	60 год.
Лабораторні заняття	90 год.
Самостійна робота	90 год.
Кількість тижневих аудиторних годин	5 год.

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета – набуття студентами теоретичних і практичних знань щодо структурних основ загальнопатологічних процесів, патології органів і хвороб різної етіології для розуміння їх матеріальної основи, етіології, механізмів і динаміки розвитку, а також проведення посмертної діагностики і судово-ветеринарної експертизи трупів і живих тварин, продуктів рослинного й тваринного походження.

Завдання:

- набути теоретичну підготовку із загальної й спеціальної патоморфології, а також судової ветеринарної медицини;
- оволодіти методами патологоанатомічного розтину;
- опанувати методи мікроскопічної ідентифікації патологічних процесів і хвороб;
- оволодіти сучасними методами посмертної діагностики хвороб тварин різної етіології;

- опанувати методику проведення судово-ветеринарної експертизи;
- навчитись оформлювати документацію патологоанатомічного розтину й скласти висновок судово-ветеринарного експерта.

Набуття компетентностей

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності (СК):

- СК2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні прилади, лабораторнеобладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.
- СК5. Здатність застосовувати методи і методики патолого-анатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.
- СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання зразків біологічного матеріалу, відбраного під час патолого-анатомічного розтину, для лабораторних досліджень.
- СК7. Здатність організовувати і проводити лабораторні дослідження й аналізувати їх результати.
- СК14. Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу.
- СК19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
- СК20. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

ПРН5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

ПРН13. Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- скороченого терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	Заочна форма

1	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Смерть і посмертні зміни. Пошкодження												
Тема 1. Вступ. Вчення про смерть (танатологія)		2				4						
Тема 2. Морфологія пошкодження. Білкові дистрофії		6		6		8						
Тема 3. Морфологія пошкодження. Вуглеводні та жирові дистрофії		2		4		4						
Тема 4. Морфологія пошкодження. Мінеральні дистрофії		2				4						
Тема 5. Морфологія пошкодження. Некроз і апоптоз		2		2		4						
Разом за змістовим модулем 1	50	14		12		24						
Змістовий модуль 2. Порушення кровообігу, лімфообігу й обміну тканинної рідини. Пристосувальні, компенсаторні й відновлювальні процеси												
Тема 6. Порушення крово- та лімфообігу й обміну тканинної рідини		4		4		6						
Тема 7. Пристосувальні, компенсаторні й відновлювальні процеси		2		2		6						
Разом за змістовим модулем 2	24	6		6		12						
Змістовий модуль 3. Запалення. Пухлини												
Тема 8. Морфологія запалення		6		6		12						
Тема 9. Морфологія пухлин		4		6		12						
Разом за змістовим модулем 3	46	10		12		24						
Змістовий модуль 4. Патологія органів і систем організму												
Тема 10. Патоморфологія хвороб серцево-судинної і кровотворної систем		2		2		2						
Тема 11. Патоморфологія хвороб органів дихання		2		2		2						
Тема 12. Патоморфологія		2		6		2						

хвороб органів травлення													
Тема 13. Патоморфологія хвороб органів сечостатевої системи		2		4		2							
Тема 14. Патоморфологія хвороб нервової системи		2		2		2							
Разом за змістовим модулем 4	36	10		16		10							
Змістовий модуль 5. Патоморфологія інфекційних і паразитарних хвороб тварин													
Тема 15. Патоморфологія бактеріальних хвороб тварин		8		6		4							
Тема 16. Патоморфологія хламідіозів і вірусних хвороб тварин		4		18		6							
Тема 17. Патоморфологія мікозів тварин		2		4		2							
Тема 18. Патоморфологія протозойних хвороб тварин і гельмінтозів		2		4		4							
Разом за змістовим модулем 5	64	16		32		16							
Змістовий модуль 6. Основи судово-ветеринарної медицини													
Тема 19. Процесуальні основи судово-ветеринарної експертизи		2		4		2							
Тема 20. Організаційні основи судово-ветеринарної експертизи		2		8		2							
Разом за змістовим модулем 6	20	4		12		4							
Усього годин	240	60		90		90							
Курсова робота з патологічної анатомії	52												
Усього годин	52												

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Морфологія пошкодження. Дистрофії. Класифікація	2

	дистрофій	
2	Морфологія пошкодження. Клітинні й позаклітинні білкові дистрофії	2
3	Морфологія пошкодження. Змішані білкові дистрофії	2
4	Морфологія пошкодження. Вуглеводні дистрофії	2
5	Морфологія пошкодження. Жирові дистрофії	2
6	Морфологія пошкодження. Некроз і апоптоз	2
	Контрольна робота з теми: «Смерть і посмертні зміни. Дистрофії. Некрози».	
7	Порушення крово- та лімфообігу й обміну тканинної рідини	4
8	Пристосувальні, компенсаторні й відновлювальні процеси	2
	Контрольна робота з теми: «Порушення крово- та лімфообігу й обміну тканинної рідини. Пристосувальні, компенсаторні й відновлювальні процеси».	
9	Морфологія запалення	6
10	Морфологія пухлин	6
	Контрольна робота з теми: «Запалення. Пухлини»	
11	Патоморфологія хвороб серцево-судинної і кровотворної систем	2
12	Патоморфологія хвороб органів дихання	2
13	Патоморфологія хвороб органів травлення	6
14	Патоморфологія хвороб органів сечостатевої системи	4
15	Патоморфологія хвороб нервової системи	2
	Контрольна робота з теми: «Патологія органів і систем організму»	
16	Патоморфологія бактеріальних хвороб тварин	6
17	Патоморфологія хламідіозів і вірусних хвороб тварин	18
18	Патоморфологія мікозів тварин	4
19	Патоморфологія протозойних хвороб тварин і гельмінтозів	4
	Контрольна робота з теми: «Патоморфологія інфекційних і паразитарних хвороб тварин»	
20	Процесуальні основи судово-ветеринарної експертизи	4
21	Організаційні основи судово-ветеринарної експертизи	8
	Контрольна робота з теми: «Основи судово-ветеринарної медицини»	

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вчення про смерть (танатологія)	4

2	Морфологія пошкодження. Білкові дистрофії	8
3	Морфологія пошкодження. Вуглеводні та жирові дистрофії	4
4	Морфологія пошкодження. Мінеральні дистрофії	4
5	Морфологія пошкодження. Некроз і апоптоз	4
6	Порушення крово- та лімфообігу й обміну тканинної рідини	6
7	Пристаєувальні, компенсаторні й відновлювальні процеси	6
8	Морфологія запалення	12
9	Морфологія пухлин	12
10	Патоморфологія хвороб серцево-судинної і кровотворної систем	2
11	Патоморфологія хвороб органів дихання	2
12	Патоморфологія хвороб органів травлення	2
13	Патоморфологія хвороб органів сечостатевої системи	2
14	Патоморфологія хвороб нервової системи	2
15	Патоморфологія бактеріальних хвороб тварин	4
16	Патоморфологія хламідіозів і вірусних хвороб тварин	6
17	Патоморфологія мікозів тварин	2
18	Патоморфологія протозойних хвороб тварин і гельмінтозів	4
19	Процесуальні основи судово-ветеринарної експертизи	2
20	Організаційні основи судово-ветеринарної експертизи	2

6. Контрольні питання, тести для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Контрольні питання

1. Що є предметом і об'єктом дослідження патологічної морфології?
2. Який основний метод дослідження в патоморфології?
3. Смерть, її види й етапи процесу вмирання
4. Які процеси відносять до посмертних змін?
5. Що розуміють під дистрофією?
6. За якими критеріями класифікують дистрофії?
7. Які розрізняють механізми розвитку (патогенез) дистрофій?
8. Морфологічна характеристика білкових дистрофій
9. Що розуміють під ендогенними пігментами та їх характеристика
10. Морфологічна картина різних форм порушення обміну нуклеопротейдів
11. Яка морфологічна характеристика жирових дистрофій?
12. Яка морфологічна характеристика вуглеводних дистрофій?
13. Відповідно до класифікації, які виділяють мінеральні дистрофії?
14. Яка морфологічна характеристика різних форм звапнення?
15. Які розрізняють види каменів, їх морфологічна характеристика?
16. Що розуміють під некрозом і апоптозом?

17. Які етапи розвитку некрозу?
18. Які види некрозу виділяють в залежності від морфологічних змін?
19. Які мікроскопічні зміни в ядрі і цитоплазмі вказують на некроз клітин?
20. Які можливі завершення некрозу, їх характеристика?

21. Що розуміють під порушенням кровообігу?
22. Гіперемія, її види і морфологічна характеристика.
23. Ішемія, її види і морфологічна характеристика.
24. Гемостаз і його морфологічна характеристика.
25. Що розуміють під кровотечею і які механізми її утворення?
26. Що розуміють під крововиливом і які розрізняють форми крововиливів?
27. Яка морфологічна характеристика різних форм крововиливів?
28. Тромбоз, його етіологія і патогенез
29. Які розрізняють види тромбів за морфологією і локалізацією?
30. Які можливі завершення й наслідки тромбозу?
31. Емболія та її види за механізмом розвитку
32. Які розрізняють види емболій за природою емболу?
33. Інфаркт та морфологічна характеристика різних видів інфаркту
34. Що розуміють під пристосуванням і компенсацією, які процеси до них відносять?
35. Атрофія та морфологічна характеристика різних видів
36. Гіпертрофія і гіперплазія та їх морфологічна характеристика
37. Регенерація, її форми і види.
38. Як відбувається регенерація різних органів і тканин?
39. Що розуміють під організацією й інкапсуляцією?
40. Метаплазія та її види.

41. Поняття запалення та його номенклатура.
42. Які чинники можуть викликати запальну реакцію?
43. Які клітини приймають участь у запальній реакції та їх функції?
44. Які види і форми запалення розрізняють відповідно до класифікації?
45. Що розуміють під поняттями запальна гіперемія, ексудат, запальний інфільтрат і які механізми їх утворення?
46. Яка морфологічна характеристика різних видів ексудату?
47. Патоморфологічна характеристика альтеративного запалення.
48. Що розуміють під поняттям ексудативне запалення?
49. Серозне запалення, його форми і патоморфологічна характеристика.
50. Фібринозне запалення, його форми і патоморфологічна характеристика.
51. Геморагічне запалення і його патоморфологічна характеристика.
52. Гнійне запалення, його форми і патоморфологічна характеристика.
53. Гнильне запалення і його патоморфологічна характеристика.
54. Змішане запалення і його патоморфологічна характеристика.
55. Що розуміють під поняттям проліферативне (продуктивне) запалення?
56. Патоморфологічна характеристика різних видів гранульом.
57. Що розуміють під катаральним запаленням?
58. Які розрізняють види катару морфологічно?
59. Що розуміють під ерозією, її морфологічна характеристика?

60. Що розуміють під виразкою, її види та морфологічна характеристика?
61. Що таке пухлина та види атипізму пухлин?
62. Які основні ознаки пухлинного росту?
63. Стадії морфогенезу доброякісної і злоякісної пухлин.
64. Що називають дисплазією клітин?
65. Які розрізняють типи росту пухлин?
66. Поняття метастазування та види метастазів.
67. Що розуміють під рецидивом пухлини?
68. Класифікація пухлин і їх номенклатура.
69. Морфологічна характеристика різних видів доброякісних пухлин.
70. Морфологічна характеристика різних видів злоякісних пухлин.

71. Загальна характеристика вад серця та їх значення.
72. Патоморфологічна характеристика різних видів міокардиту.
73. Ендокардит, його форми і патоморфологічна характеристика.
74. Перикардит та його патоморфологічна характеристика.
75. Патоморфологічна характеристика запалення лімфатичних вузлів і селезінки.
76. Етіологія і патоморфологія ателектазу й емфіземи легень.
77. Що розуміють під поняттям пневмофіброз?
78. Патоморфологічна характеристика ексудативних пневмоній.
79. Патоморфологічна характеристика продуктивних пневмоній.
80. Етіологія і патоморфологія різних видів плевритів.
81. Патоморфологічна характеристика хвороб передшлунків жуйних.
82. Загальна характеристика інвагінацій шлунка і кишечника.
83. Етіологія і патоморфологія розширення шлунка і кишечника.
84. Загальна характеристика непрохідності, хімостазу і копростазу.
85. Що розуміють під виразковою хворобою шлунка і кишечника?
86. Патоморфологічна характеристика запалення шлунка і кишечника.
87. Що розуміють під поняттям токсична дистрофія печінки?
88. Етіологія і патоморфологічна характеристика різних видів гепатитів.
89. Етіологія і патоморфологія різних форм цирозів печінки.
90. Патоморфологічна характеристика панкреатозу і панкреатитів.
91. Нефрози й нефрити, класифікація нефритів.
92. Морфологічна характеристика тубулонефрозів і гломерулонефрозів.
93. Етіологія і патоморфологія різних форм нефритів.
94. Яка морфологічна характеристика різних форм пієлонефриту?
95. Що розуміють під поняттям нефросклероз?
96. Які розлади кровообігу трапляються у мозкових оболонках?
97. Енцефалопатії. Етіологія і патоморфологія різних форм енцефалопатій.
98. Яка морфологічна характеристика різних видів менінгітів?
99. Патоморфологічна характеристика різних видів енцефаліту і мієліту.
100. Морфологічна характеристика негнійного (лімфоцитарного типу) енцефаліту.

101. Що таке сепсис, які причини, патогенез, класифікація і патоморфологія?

102. Сибірка тварин, клініко-морфологічні форми хвороби, диференційна діагностика.
103. Які патоморфологічні зміни спостерігають в організмі свиней при різних формах бешихи?
104. Які причини, патогенез і патологоанатомічні зміни в організмі поросят і телят за сальмонельозу?
105. Які патоморфологічні зміни виникають в організмі тварин при різних формах ешерихіозу?
106. Який патогенез і які патоморфологічні зміни розвиваються в організмі свиней за пастерельозу?
107. Диференційна патоморфологічна діагностика пастерельозу, гемофільозної плевропневмонії і гемофільозного полісерозиту в свиней
108. Які патоморфологічні зміни в організмі тварин спостерігають при клостридіозах і їх диференціальна діагностика?
109. Що таке туберкульоз, які причини виникнення захворювання і патогенез?
110. Який гістогенез і будова туберкула?
111. Що таке первинний туберкульоз і його морфологічна характеристика?
112. Який патогенез і які патоморфологічні зміни розвиваються в організмі худоби за паратуберкульозу?
113. Яка етіологія, патогенез і патоморфологія ієрсиніозу (псевдотуберкульозу) тварин?
114. Диференційна діагностика туберкульозу, паратуберкульозу і псевдотуберкульозу
115. Які патоморфологічні зміни спостерігають в коней за різних форм сапу легень та інших органів?
116. У яких клініко-анатомічних формах перебігає лептоспіроз і які патоморфологічні зміни спостерігають в собак та інших тварин?
117. Яка етіологія, патогенез і патоморфологія інфекційного атрофічного риніту свиней?
118. Які патоморфологічні зміни розвиваються в організмі тварин за хламідіозів?
119. Патологоанатомічна картина в свиней за класичної чуми свиней.
120. Диференційна патоморфологічна діагностика класичної і африканської чуми свиней.
121. Як перебігає ІНАН коней і які характерні патоморфологічні зміни в організмі спостерігають за хронічної форми захворювання?
122. Які патоморфологічні зміни і в яких органах є основою для патоморфологічної діагностики ІЕМ та ІНАН коней?
123. Який патогенез і патоморфологія сказу тварин і що таке тількия Бабеша—Негрі та їх значення?
124. Які зміни в ЦНС свиней розвиваються за хвороби Ауескі та хвороби Тешена?
125. Диференційна патоморфологічна діагностика хвороби Ауескі, хвороби Тешена і сказу в свиней.
126. Які є клініко-анатомічні форми віспи ссавців і гістогенез віспин?

127. Диференційна патоморфологічна діагностика геморагічної хвороби, міксоматозу і пастерельозу в кролів.
128. Який патогенез і патоморфологія чуми м'ясоїдних?
129. Які патоморфологічні зміни розвиваються в організмі собак за вірусного гепатиту?
130. Диференційна патоморфологічна діагностика чуми м'ясоїдних, інфекційного гепатиту собак, лептоспірозу.
131. Патоморфологічна характеристика різних форм парвовірусної інфекції собак.
132. Патоморфологічна характеристика парвовірусної інфекції котів.
133. Інфекційний перитоніт котів, клініко-морфологічні форми хвороби, диференційна діагностика.
134. Каліцивіроз котів і його диференційна патоморфологічна діагностика.
135. Герпесвірусна інфекція котів і її диференційна патоморфологічна діагностика.

136. Мікози та їх класифікація.
137. Патоморфологічна характеристика дерматомикозів.
138. Які зміни в легенях і на серозних покритвах спостерігають за аспергильозу в птиці?
139. Які патологоанатомічні зміни спостерігають у худоби за актиномікозу та його диференційна діагностика?

140. Патогенез і патоморфологія бабезіозу і тейлеріозу худоби.
141. Патоморфологічна характеристика еймеріозів різних видів тварин.
142. Патогенез і патоморфологія саркоцистозів тварин.
143. Які патоморфологічні зміни розвиваються в організмі тварин за токсоплазмозу?
144. Який патогенез і які патоморфологічні зміни розвиваються в організмі худоби за анаплазмозу?

145. Яка етіологія, патогенез і патоморфологія фасціольозу і дикроцеліозу жуйних?
146. Які патоморфологічні зміни характерні для опісторхозу тварин?
147. Патоморфологія і диференційна діагностика цестодозів тварин (ценуроз, ехінококоз, цистицеркоз).
148. Патогенез і патоморфологічні зміни за аскаридатозів.
149. Які патоморфологічні зміни спостерігають за стронгілятозів коней?
150. Які патоморфологічні зміни характерні для метастронгільозу свиней?

151. Судово-ветеринарна експертиза та порядок її призначення.
152. Класифікація судових експертиз та їх характеристика.
153. До яких видів судових експертиз можуть залучатися фахівці ветеринарної медицини?
154. Об'єкти й суб'єкти судових експертиз.
155. Основні засади організації і проведення судової експертизи.
156. Які права та обов'язки судового експерта?

- В. Реституції
- Г. Субституції

Правильна відповідь: Б

Завдання 7. Запалення, яке характеризується утворення вогнищового або дифузного запального клітинного інфільтрату в стромі паренхіматозних органів називають _____

Правильна відповідь: інтерстиціальним

Завдання 8. До яких з видів ексудативного запалення відносять наведені типи.

1. Фібринозне запалення	А. Серозно-гнійне запалення
	Б. Абсцес
	В. Емпієма
2. Гнійне запалення	Г. Крупозне запалення
	Д. Гнійно-геморагічне запалення
	Е. Дифтеритичне запалення
3. Змішане запалення	Ж. Флегмона
	З. Фіброзно-гнійне запалення

Правильна відповідь: 1-Г, Е; 2-Б, В, Ж; 3-А, Д, З

Завдання 9. Які з названих процесів є стадіями морфогенезу пухлинного росту? Розташуйте їх в правильній послідовності.

- А. Неінвазивний ріст пухлинних клітин
- Б. Ендокринна регуляція розмноження клітин
- В. Метастазування
- Г. Відкладання солей кальцію в пухлині
- Д. Інвазивний ріст пухлини
- Е. Проліферація клітинних елементів
- Ж. Гіперплазія і передпухлинні дисплазії
- З. Утворення емболів з лімфоцитів та тромбоцитів

Правильна відповідь: Ж, А, Д, В

Завдання 10. Які з названих пухлин відносять до класифікаційних груп?

1. Епітеліальні пухлини	А. Папілома
	Б. Фіброма
	В. Ліпома
	Г. Аденома
2. Неепітеліальні пухлини	Д. Міома
	Е. Хондрома

Правильна відповідь: 1-А, Г; 2-Б, В, Д, Е

Завдання 11. Які з перелічених морфологічних типів зустрічаються у гемангіомах?

- А. Тубулярна
- Б. Капілярна
- В. Папілярна
- Г. Солідна
- Д. Криброзна
- Е. Кавернозна

Правильна відповідь: Б, Е

Завдання 12. Підберіть визначення до наведених типів артеріїту залежно від переважаючої локалізації патологічного процесу.

1. Періартеріїт	А. Запалення локалізується в адвентиції та навколишній тканині
2. Мезоартеріїт	Б. Запалення локалізується у інтимі судини

3. Ендартеріїт

В. Запалення локалізується в середній оболонці артерії
Правильна відповідь: 1-А, 2-В, 3-Б

Завдання 13. Які з наведених патологій призводять до гіпертрофії лівого та правого серця?

1. Гіпертрофія лівого серця

А. Вада тристулкового клапана

Б. Вада аортальних клапанів

В. Хронічна емфізема легень

2. Гіпертрофія правого серця

Г. Звуження просвіту аорти

Д. Хронічне запалення нирок

Правильна відповідь: 1-Б, Г, Д; 2-А, В

Завдання 14. Тотальний ателектаз спостерігають:

А. У мертвонароджених

Б. При закупорці бронхів слизом

В. При гідротораксі

Правильна відповідь: А

Завдання 15. Прорив абсцесу в грудну порожнину при локальному фібринозному плевриті призводить до:

А. Емпієми

Б. Гідротораксу

В. Піотораксу

Правильна відповідь: А, В

Завдання 16. Який стан характеризується виникненням грануляційних дефектів на слизовій оболонці шлунка?

А. Ілеус

Б. Коліт

В. Виразкова хвороба

Г. Тимпанія рубця

Правильна відповідь: В

Завдання 17. До якого типу запалення відносять екстракапілярний гломерулонефрит?

А. Альтеративне запалення

Б. Ексудативне запалення

В. Проліферативне запалення

Г. Змішане запалення

Завдання 18. Підберіть визначення до наведених термінів.

1. Ендометрит

А. Запалення тільки слизової оболонки матки

2. Міометрит

Б. Запалення широких маткових зв'язок

3. Периметрит

В. Запалення серозної оболонки матки

4. Параметрит

Г. Запалення м'язової оболонки матки

Правильна відповідь: 1-А, 2-Г, 3-В, 4-Б

Завдання 19. Яка ознака енцефаліту має основне діагностичне значення?

А. Гіперемія мозку

Б. Крововиливи в мозку

В. набряк мозку

Г. Периваскулярні клітинні інфільтрати

Правильна відповідь: Г

Завдання 20. До яких видів енцефалопатій відносять наведені патології?

1. Диспластичні

А. Ішемія мозку

2. Дисциркуляторні
3. Дистрофічні
- Б. Цереброкортикальний некроз
В. Агірія
Г. Сонячний удар
Д. Спадкова мозочкові атаксія
Е. Мікроцефалія

Правильна відповідь: 1-В, Д, Е; 2-А, Г; 3-Б

Завдання 21. Які ознаки характерні для наведених інфекційних хвороб?

1. Бешиха свиней
2. Класична чума свиней
3. Пастерельоз свиней
4. Ангінозна форма сибірки
- А. Геморагічний діатез
Б. Вирозково-некротичний тонзиліт
В. Септицемія
Г. Еритема шкіри
Д. Серозно-геморагічний лімфаденіт
Е. Катарально-гнійний кон'юнктивіт
Ж. Фібринозний перикардит
З. Бородавчатий ендокардит

Правильна відповідь: 1-В, Г, З; 2-А, Д, Е; 3-Ж; 4-Б, Д

Завдання 22. Які ознаки характерні для інфекційного атрофічного риніту свиней?

- А. Деформація лицевої частини голови
Б. Геморагічний діатез
В. Атрофія носових раковин
Г. Катарально-гнійний риніт

Правильна відповідь: А, В, Г

Завдання 23. Підберіть характерні основні ознаки до наведених форм сапу.

1. Міліарний сап
2. Великовогнищева форма
3. Сапні бронхопневмонії
- А. В легенях виявляють ущільнені темно-червоні ділянки гепатизації з фокусами некрозу
Б. В легенях виявляють множинні сірі вузлики, що оточені червоним обідком пери фокального запалення
В. Виявляють каверни, що заповнені слизо-гнійним вмістом, та поєднані з бронхами

Правильна відповідь: 1-Б, 2-А; 3-В

Завдання 24. Які вірусні хвороби належать до списку А, тобто тих, що швидко набувають епізоотії і панзоотії?

- А. Вірусна діарея худоби
Б. Ньюкаслська хвороба птиці
В. Африканська чума свиней
Д. Інфекційний ринотрахеїт ВРХ

Правильна відповідь: В

Завдання 25. Підберіть характерні ознаки до наведених дерматомікозів.

1. Мікроспорія
2. Трихофітія
3. Фавус
- А. Відсутність специфічного люмінесцентного світіння. Всередині волосин виявляють правильні ряди гіф з перегородками і ланцюжки великих спор.
Б. Специфічне люмінесцентного світіння ураженого волосся. У середині волосин виявляють міцелій гриба, дрібні спори розміщуються мозаїчно у вигляді чохла зовні волосин.
В. Характерні «блюдечка» із заглибленням у середині.

Правильна відповідь: 1-Б, 2-А, 3-В

Завдання 26. Підберіть характерні зміни до наведених захворювань.

1. Саркоцистоз
- А. Лихоманка, анемія, виснаження, дистрофії, крововиливи у

8. Форми контролю.

Усні й письмові контрольні модульні роботи, залік, екзамен.

9. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (від 26.04.2023 р., протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

10. Навчально-методичне забезпечення

1. Патологічна анатомія тварин. Частина 1 / Б.В. Борисевич, В.В. Лісова, К.А. Чумаков / [Підручник]. – К.: Аграр МедіаГруп, 2020. – 418 с.
2. Патологічна анатомія тварин. Частина 2 / Б.В. Борисевич, В.В. Лісова, К.А. Чумаков / [Підручник]. – К.: Аграр МедіаГруп, 2020. – 452 с.
3. Борисевич Б.В., Лісова В.В. Патологічна анатомія тварин (загальна патологічна анатомія, органопатологія) [Навчальний посібник]. – Запоріжжя : "Сору Art", 2017. – 362 с.
4. Патологічна анатомія тварин / П.П.Урбанович, М.К.Потоцький, І.І.Гевкан та ін. За ред. П.П.Урбановича, М.К.Потоцького. – К. : Ветінформ, 2008. – 896 с.
5. Лісова В.В. Лекції з загальної патологічної анатомії. – К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2013. – 90 с.
6. Лісова В.В. Лекції з спеціальної патоморфології. Органопатологія. – К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2015. – 90 с.
7. Борисевич Б.В., Лісова В.В. Предмет патологічної анатомії, вчення про смерть, пошкодження. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини. – К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2012. – 37 с.
8. Борисевич Б.В., Лісова В.В. Патоморфологія незаразних хвороб тварин. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини. – К. : «ЦП "Компринт"», 2012. – 78 с.

9. Борисевич Б.В., Лісова В.В. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з патологічної анатомії тварин. – К. : «ЦП “Компринт”», 2012. – 45 с.

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Борисевич Б.В., Горальський Л.П., Лісова В.В. Патоморфологія незаразних хвороб тварин : [навчальний посібник] / Б.В. Борисевич, Л.П. Горальський, В.В. Лісова. – Ж : «Полісся», 2014. – 144 с.

2. Забелло Є.М. Патологічна анатомія інфекційних хвороб тварин : [навчальний посібник] / Є.М. Забелло. – К. : Аграрна наука, 1997. – 246 с.

3. Зон Г.А., Скрипка М.В., Івановська Л.Б. Патологоанатомічний розтин тварин : [навчальний посібник] / Г.А. Зон, М.В. Скрипка, Л.Б. Івановська. – Донецьк, 2009. – 189 с.

4. Борисевич Б.В. Тлумачний словник з патологічної анатомії тварин (загальнопатологічні процеси, органопатологія) / Б.В. Борисевич, М.В. Скрипка, В.В. Лісова. – Донецьк : ПП Глазунов Р.О., 2011. – 124 с.

5. Скрипка М.В. Атлас патологічної морфології тварин : [навчальний посібник] / М.В. Скрипка, І.І. Панікар, Н.Б. Колич. – Донецьк. : «Tarcus», 2012. – 84 с.